

Aleg. 371

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o budowie dróg wodnych.

Wysoki Sejmie!

W myśl §. 1. ustępu d) i §. 6. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66 ma być zbudowane połączenie spławne między kanałem Dunaj-Odra a dorzechem Wisły, tudzież spławną przestrzenią Dniestru w ciągu lat 20, począwszy od r. 1904, pod warunkiem, jeżeli kraj zobowiąże się uiszczać taką roczną kwotę, która wystarczy na oprocentowanie i umorzenie jednej ósmej części obligacyj emitowanych przez państwo na wykonanie tego spławnego połączenia.

Wedle §. 2. powołanej ustawy kanałowej datki krajów tudzież ewentualne datki konkurencyjne stron interesowanych mają być zapewnione w drodze osobnych ustaw krajowych.

Datki kraju mogą być także uiszczone, jeżeli przyjdzie do skutku umowa między Administracją państwa a krajem, przez wykonanie urządzeń przewidzianych w projektach budowy (portów, przystani, dróg dojazdowych i t. d.), przez odstąpienie gruntów, przyznanie praw rzeczowych i odstąpienie praw wodnych, dostawę materiałów tudzież przez inne świadczenia rzeczowe i wykonanie robót.

Ze sumy nominalnej 250,000.000 K, która po strąceniu kwoty 75,000.000 K w gotówce na regulację rzek kanałowych w myśl §. 8. państwowej ustawy kanałowej ma być wydana w okresie 1904 do 1912 na budowę kanałów, przeznaczyło c. k. Ministerstwo handlu reskryptem z d. 17. czerwca 1903 l. 282 (przyjmując 5% stratę na kursie i wliczając już 12¹/₂% datek krajów):

1. Dla Czech:		
a) na usplawnienie Wełtawy w Pradze	14,400.000 K	
b) na kanalizację Łaby od Melnika do Jaromierza	37,000.000 „	51,400.000 K
2. Dla Galicyi na budowę kanału od Krakowa ku kanałowi Dunaj-Odra		20,000.000 „
3. Dla Morawii i Austrii dolnej na kanał Wiedeń-Ostrawa		104,313.600 „
	Razem w gotówce	185,713.600 K

Na budowę kanału galicyjskiego prelinuje c. k. Ministerstwo handlu w latach 1904—1912 nominalną sumę 31,578.950 K w 4% obligach państwowych, z czego przypadnie na kraj do oprocentowania i umorzenia w 90 latach suma częściowa 3,947.369 K.

Wedle reskryptu c. k. Ministerstwa handlu z d. 5. sierpnia 1903 l. 4.255, prelinuje c. k. Dyrekcyja dla budowy dróg wodnych na r. 1904 następujące wydatki na kanał galicyjski od Krakowa ku Ostrawie w milionach koron,

a) Budowa kanału:		
1. wykupno gruntów pod kanał	1,0 mil. K	
" " " port w Krakowie	0,8 " "	1,8 mil. K
2. roboty budowlane:		
budowa portu w Krakowie I. rata	0,4 mil. K	
szluza na Wiśle I.	0,2 " "	
budowa kanału I.	1,6 " "	2,2 mil. K

b) Dostarczenie wody (wykupno gruntów).	0,6	mil. K
c) koszta zarządu	0,2	" "
Razem	4,8	mil. K
Do tego 16,2% kosztów zarządu centralnego preliminarza na 1,300.000 K	0,2106	" "
Ogółem	5,0106	mil. K

Uwzględniając stratę na kursie obligów państwowych przyczem możliwe pogorszenie się stosunków targu pieniężnego, musi być brana w rachubę potrzeba na pokrycie powyższego wydatku 5,010.600 K w gotówce obligacyj 4% imiennej wartości 5,274.317 K. Z uwagi, że emisja pożyczki nastąpi dopiero w połowie r. 1904, preliminuje c. k. Ministerstwo handlu tylko półroczny procent bez raty na umorzenie, tj. 105.486 K, z czego na kraj przypada 13 185 K na r. 1904. Ponieważ w rub. IX. poz. 245. preliminarza wydatków na r. 1904 Wydział krajowy wstawił na ten cel 21.930 K, zatem okazuje się możność zredukowania tego wydatku o kwotę 8.745 K.

Gdy mimo kilkakrotnych urgensów c. k. Ministerstwo handlu nie udzieliło dotychczas Wydziałowi krajowemu projektu trasy kanałów galicyjskich, wskutek czego niemożliwym było przeprowadzenie rokowań ze stronami interesowanymi w sprawie przyczynienia się datkami konkurencyjnymi do kosztów budowy; zamierzał Wydział krajowy dopiero po zbadaniu trasy i wysłuchaniu stron przedłożyć Wysokiemu Sejmowi w roku przyszłym projekt ustawy, zapewniającej spłatę 12 $\frac{1}{2}$ % datku kraju, oraz normującą udział stron interesowanych w kosztach.

Ponieważ jednak c. k. Ministerstwo handlu reskryptem z d. 26. września 1903 l. 1.614, intymowanym odezwą c. k. Prezydium Namiestnictwa z d. 1. października 1903 l. 12.420/pr. stanowczo zażądało wydania ustawy krajowej, zapewniającej 12 $\frac{1}{2}$ % udział kraju w kosztach przed rozpoczęciem budowy kanału, zatem postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wysokiemu Sejmowi już na obecnej sesji projekt ustawy o udziale kraju w kosztach budowy kanałów, zastrzegając sobie wniesienie osobnego projektu ustawy o pociągnięciu do konkurencyi stron interesowanych.

Nadesłany przez c. k. Ministerstwo handlu projekt ustawy, który oprócz zobowiązania kraju, przyjętego już przez Wys. Sejm w uchwale z d. 9. lipca 1901 Ls. 2.161 zawiera postanowienia państwowej ustawy kanałowej, przedkłada Wydział krajowy Wys. Sejmowi z nieznacznie tylko stylistycznymi zmianami i uzupełnieniami.

Wydział krajowy ma tedy zaszczyt przedłożyć wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy o wykonaniu dróg wodnych w Królestwie Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl §. 1. lit. d) ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:
Dr. T. Pilat w. r.
Członek Wydziału krajowego:

Ustawa

z dnia o wykonaniu dróg wodnych w Królestwie Galicyi, Lodomeryi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem w myśl §. 1. lit. d) ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. Nr. 66.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Królestwo Galicya i Lodomerya wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zobowiązuje się opłacać na budowę wykonać się mających przez państwo, a w §. 1. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. Nr. 66 pod lit. d) wymienionych dróg wodnych, a mianowicie: splawnego połączenia kanału Dunaj-Odra z dorzeczem Wisły, i aż do splawnej przestrzeni Dniestru, roczne datki, jakie będą potrzebne do oprocentowania i umorzenia ósmej części tych obligacyj, które Rząd wyda na wykonanie wymienionych powyżej kanałów położonych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Datek Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ma być uiszczany w miarę wydatków obciążających z tego powodu państwo.

Jeżeli dochody z wyżej wymienionych kanałów po strąceniu kosztów ich konserwacyi i ruchu przekroczą kwotę potrzebną na oprocentowanie i amortyzacyę wyłożonego na ich budowę kapitału nominalnej wartości przez dwa po sobie następujące lata, wówczas ustaje obowiązek Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do opłaty datku z powodu tego kanału.

§. 2.

Celem ustanowienia corocznych datków krajowych porozumiewać się ma Wydział krajowy z Administracyą państwa.

Przytem służy za zasadę, że według programu ustanowionego przez Administracyę państwa ma być w okresie budowy określonym §. 8. ustawy z dnia 11. czerwca 1903 Dz. u. p. Nr. 66 od roku 1904 do końca roku 1912 użyta na budowę kanałów wymienionych w §. 1. kwota nominalna 31,578.900 K z pożyczki zaciągnąć się mającej w myśl §. 8. powołanej ustawy.

§. 3.

Datki krajowe mają być co roku wstawiane do budżetu krajowego.

§. 4.

Datki krajowe mogą być w myśl §. 2. al. 2. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. Nr. 66 uiszczone także przez wykonanie poszczególnych urządzeń przewidzianych w projektach budowy (portów, przystani, dróg dojazdowych i t. d.), przez odstąpienie gruntów, przyznanie praw rzeczowych i odstąpienie praw wodnych, dostawę materiałów budowlanych tudzież przez inne świadczenia rzeczowe lub wykonanie robót.

§. 5.

Czy i o ile mają być pociągani do kosztów budowy kanałów w §. 1. oznaczonych właściciele przyległych realności i sąsiednich zakładów wodnych, należy oceniać według zasad ustanowionych w §. 51. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38 co do innych budowli wodnych wykonywanych na koszt państwa lub kraju w celu używania, prowadzenia wody lub ochrony przed nią, i ustanawiać postępowaniem w tej ustawie przepisaniem. Datki te mają służyć do częściowego pokrycia datków krajowych. Państwa nie można do uiszczania takich datków pociągać.

Pociąganie innych interesentów do uiszczania datków w myśl §. 1. al. 2-ga i §. 2. al. 1-sza ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. Nr. 66 zastrzega się późniejszej ustawie krajowej.

§. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy, która wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu i skarbu.
